

de kirkelige Love mulig maatte være at fremme, aldrig falde paa den Tanke, at den høitærede Minister ikke vilde indbringe den omhandlede Sag paany for Rigsdagen. Det er jo bekendt, at det af Kirkekommissionens store Flertal, hvoriblandt den høitærede Minister fandtes, blev udtalt, at navnlig Lønningsloven for de geistlige Embedsmænd og Loven om Menighedernes Delagtighed i Præsteembedernes Besættelse maatte være gennemførte i Rigsdagen, før man endeligt kunde komme til det, som saa Mange helst vilde, nemlig selve Kirkeordningen. Det maatte derfor synes noget forunderligt, at den høitærede Minister, efter at have gjort et Forsøg derpaa i forrige Rigsdagssession, saa nu iaar giver tabt, og jeg for min Del har anset det som en Fælt fra den høitærede Kirke-ministers Side, at han ikke selv har indbragt disse Sager i Folkethinget, hvor de stansede sidst. Jeg er i Modstæning til den høitærede Minister af den Overbevisning, at Sagen i Folkethinget da vilde have faaet en anden Skikkelse, end den nu har. Vel kan det jo synes, at der endda ikke er saa Meget forgjort, selv om saa var, men mig forekommer det rigtigt nok, at den Mening, som upaatvivlelig er tilstede i Folkethinget, ikke er traadt frem, netop paa Grund af, at Forslaget var privat, hvorimod den efter min Mening paa ingen Maade vilde have holdt sig tilbage, dersom det havde været Regjeringsens. — Men hvorom Alting er, saa er Sagen jo nu den, at Lovforslaget kommer herind fra Folkethinget i den mest afvigende Skikkelse fra det, som den høitærede Minister og det høie Things Flertal finde rigtigt, og nu skal der jo her gøres et Forsøg paa, hvorledes Sagen skal tages; og uagtet jeg ikke er enig i, hvad der tidligere her i Thinget er foregaaet, vil jeg ingenlunde tilbageholde den Udtalelse, at jeg for mit Bedkommende skal være villig til strax at indtage det Standpunkt, som Landstinget indtog ved sin sidste Bøtering; jeg vil være villig til uden nogen Omvælt at gaa lige bestemt dertil. Den mellemliggende Tid, siden Rigsdagen sidst sluttedes, er ikke saa lang, at jeg vilde kunne være med til at sige, at hvad jeg da fandt rigtigt, finder jeg nu urigtigt. Det vil jeg ikke, skjøndt

jeg dengang ved min Stemmegivning afveg fra, hvad jeg personlig egentlig helst vilde have havt, at der skulde staa i Loven; thi jeg indser fuldkommen, at, naar denne Sag skal gennemføres, maa det ske derved, at Enhver gør de Indrømmelser, som han paa nogen mulig Maade kan finde sig i at gøre. Paa den anden Side indser jeg tilfulde, at den Indrømmelse, som Landstinget gjorde, er saa lille ligeoverfor Folkethingets Anskuelse, at, skal der tænkes paa en Gjennemførelse af den Slags Love, da nytter det slet ikke, at Landstinget stiller sig anderledes, end det gjorde sidst, og jeg haaber derfor, at ogsaa de Medlemmer af Landstinget, som muligvis synes, at Landstinget sidst gik temmelig vidt i Indrømmelser, ville finde det rigtigst, at Landstinget nu uden videre indtager den selvsamme Stilling. — Jeg skal efter denne Antydning af den Stilling, som jeg vil indtage til Sagen, ikke komme ind paa at omlale det nu foreliggende Lovforslag, og hvad dermed staar i Forbindelse. Sagen har jo været paa Bane saa mangfoldige Gange, at der ikke kan være nogen særdeles Anledning til at forlænge Diskussionen.

Madvig: Hvis jeg ikke havde forlangt Ordet, før jeg havde hørt den ærede sidste Landstingsmand (Rasmussen) tale, vilde jeg maasse ikke have forlangt det, idet jeg væsentlig vilde tale i samme Retning som den ærede Landstingsmand; men det kan dog maasse, da den ærede Landstingsmand og jeg staa paa et forskjelligt Standpunkt i denne Sag, være ret godt, at den samme Betragtningssmaade af, hvad vi nu have at gøre, fremkommer fra begge Sider. Jeg tror, det er ganske rigtigt, hvad den ærede Landstingsmand sagde, at vi nu saa hurtigt som muligt bør indtage det Standpunkt, hvorpaa Landstinget stod sidst, da det forrige Gang behandlede denne Sag, og at det vilde være unyttigt, om vi nu spildte Tid og Kræfter og maasse irriterede Sindene ved en Forhandling af Sagens Realitet. — Den ærede Minister sagde, at der denne Gang var Tid til, at Sagen kunde komme igjennem alle de forskjellige Stadier, den skal gennemgaa, hvad der ikke var Tid til forrige Gang, men for at det skal blive saa, maa vi ogsaa tage